

"Özel Öğretim Yöntemleri" Dersinin Yürütülmesine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğretmen Adaylarının Görüşleri*

The Views of Instructors and Prospective Teachers on the Implementation of "Subject-Specific Teaching Methods" Courses

Oğuz GÜRBÜZTÜRK**, Ayhan KOÇ***

Öz

Bu çalışmanın amacı; Eğitim Fakültelerindeki "Özel Öğretim Yöntemleri" dersinin yürütülmesine ilişkin öğretim elemanı ve öğretmen adaylarının görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması deseni ile gerçekleştirilmiş olup, araştırmanın çalışma grubunu Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesinde ilgili dersi yürüten 11 öğretim elemanı ve dersi alanlar arasından seçilmiş 16 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Verileri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel ve içerik analizleri kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak; ders içeriğinde genel ve alana özel yöntem ve teknikler ile öğretim programlarına yer verildiği, dersin işlenişinde daha çok öğrenci merkezli uygulamaların yapıldığı, dersin öğretmen adaylarına öğretim yöntem ve tekniklerinin alan uygulamaları ve sınıf yönetimi konusunda deneyim kazandırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Dersin işlenmesine yönelik aksaklıklarla ilgili olarak; sınıf mevcutlarının fazlalığı, kaynak ve motivasyon eksikliği olduğu belirtilerek, dersin ilköğretim kademesindeki öğrenciler ile yapılması, MEB uygulamaları ile paralellik sağlanması ve süresinin artırılmasıyla dersin daha etkili hale getirilebileceği hususunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar sözcükler: Öğretmen yetiştirme, özel öğretim yöntemleri, öğretmen adayları, öğretim elemanı

Abstract

The main purpose of this study is to determine the views of the instructors and prospective teachers on the implementation of "Subject-Specific Teaching Methods" course in Faculties of Education. The research design involved the use of case study which is one of the qualitative research methods. Participants of the study included 11 instructors teaching "Subject-Specific Teaching Methods" courses and 16 prospective teachers who were enrolled in these courses at the Faculty of Education at Erzincan University. To collect data, a semi-structured interview form was used. Descriptive and content analyses were used in the analysis of data. The findings showed that general and subject-specific methods and techniques and curricula formed the content of the courses. The courses were student-centered and primarily relied on hands-on-practices. In the courses, the prospective teachers gained more experience related to teaching methods and techniques and classroom management. Inadequate resources, low motivation levels, and large class sizes were reported among the shortcomings affecting the instruction of these courses. The suggestions to make these courses more effective included carrying out teaching practices in real classroom settings with primary school students, addressing practices of Ministry of Education Schools, and increasing the duration of these courses.

Keywords: Teacher preparation, subject-specific teaching methods, prospective teachers, instructor

Gönderilme Tarihi 14.02.2016

Kabul Tarihi 03.09.2016

* Bu makale 3.Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi'nde (Adana, 27-30 Ekim 2015) sunulan sözlü bildirinin genişletilmiş halidir.

** Yrd.Doç.Dr., İnönü Üniversitesi, e-posta:oguz.gurbuzturk@inonu.edu.tr

*** Öğr.Gör., Erzincan Üniversitesi, e-posta:ayhankoc@erzincan.edu.tr

Giriş

Eğitim sürecinin temel amacı toplumdaki bireyleri o topluma faydalı hale getirmektir. Bireyin bu süreçte etkileşime girdiği birçok canlı cansız öge bulunmaktadır. Bu öğelerden okul içerisinde öğrencinin en çok etkileşime girdiği öge öğretmendir ve aynı zamanda öğretmen ülkenin ihtiyaç duyduğu insan gücünün yetiştirilmesinde eğitim sisteminin en önemli ögesi durumundadır (Küçükahmet, 2009, s. 184).

Eğitim sürecinde hedefler ve dersin içeriği ne kadar iyi belirlenirse belirlensin süreçteki tüm öğeleri bir arada tutup işlevsel hale getirenler öğretmenlerdir (Sünbül, 2001, s. 224). Eğitim sisteminin daha nitelikli olması için öğretim programları geliştirilebilir ve öğretmen dışındaki diğer öğelerde iyileştirmeler yapılabilir. Fakat yenilenen ister öğretim programı olsun ister diğer öğeler, sistemin işleyişini sağlayacak kaliteli bir öğretmen olmadığında istenilen sonucu vermeyecektir (Başaran, 1996, s. 109; Okutan, 2009, s. 9).

Öğretmen devletin eğitim politikasını uygulamaya geçiren, uygulamadan elde ettiği sonuçlar ile eğitim politikasının şekillenmesine katkıda bulunan bir kişidir. Bu nedenle, eğitim sisteminin başarıya ulaşması büyük ölçüde öğretmenlerin başarısına bağlıdır ve eğitim süreci içerisinde öğretmen, kalkınmada rol alacak kuşakların yetiştirilmesinde en önemli unsurlardan biridir (Varış, 1988, s. 118; Yıldızlı, 2010).

Öğretmenlik, statü ve saygınlığı ülke ve kültürler göre değişen, özel uzmanlık bilgisi ve becerisi gerektiren kutsal bir meslektir (Şişman, 2002, s. 1). Uzmanlık mesleği ve sanat olan öğretmenlikte esas olan, öğretmenlere hizmet öncesi verilen eğitimde meslek sevgisi, yurt sevgisi, hizmet duygusu ve öğretmenlik ruhu kazandırılarak onların çok iyi yetişmelerini sağlamaktır (Kavcar, 2003). 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa (MEB, 1973, madde.43) göre; öğretmenlik devletin eğitim öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği olarak tanımlanmış; öğretmenin bu görevleri yerine getirebilmesi için genel kültür, özel alan bilgisi ve pedagojik formasyon ile mesleğe hazırlanmaları öngörülmüştür.

Öğretmen yetiştirme veya bir öğretmenin nasıl yetiştirileceği eğitim sistemlerinde her zaman üzerinde çalışılan bir araştırma konusu olmuş ve tüm ülkeler öğretmen yetiştirmeye ayrı bir önem vermiştir (Şişman, 2002, s. 4). Aynı şekilde öğretmen yetiştirme konusu ülkemizde de özellikle gerek Cumhuriyet öncesi dönem gerekse Cumhuriyet'ten sonra sürekli tartışılan ve üzerinde çalışılan bir konu olmuştur (Başaran, 1996, s. 112,113; Kutluca, Birgin, ve Çathoğlu, 2007; Ünal, 2014, s. 286).

Cumhuriyet'ten itibaren ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olan Köy Enstitüleri, Yüksek Öğretmen Okulları, Eğitim Enstitüleri, Teknik Öğretmen Okulları gibi öğretmen yetiştiren kurumlar 1982'de Milli Eğitim Bakanlığından alınarak Yükseköğretim Kuruluna devredilmiştir. YÖK öğretmen yetiştirme programlarında diğer ülkelerdeki çalışmalara paralel olarak 1997 ve 2006 yıllarında değişiklikler yapmıştır. Buna göre; öğretmenlerin bilgi ve becerilerinin mesleki yeterliliğe ulaşması amacıyla hizmet öncesi eğitimlerinde okutulan dersler meslek bilgisi dersleri, alan bilgisi dersleri ve genel kültür dersleri olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır (Akyüz, 2008, s. 380,385-389; YÖK, 1998; YÖK, 2007).

Öğretmen yetiştirme programlarında yer alan bu dersler ile kazanılabilecek yeterlilikler nitelikli bireylerin yetiştirilmesi için gerekli ve önemli etkenlerdir. Öğretmenlik mesleğindeki disiplin alanları incelendiğinde, her alanın kendine ait hedefleri vardır (Işık, 2014, s. 259). Bu hedefleri gerçekleştirebilmek için bazı alanlarda ağırlıklı olarak teorik bilgi sunulması gerekirken; bazı alanlarda teorik bilginin yanında laboratuvar uygulamaları, atölye çalışmaları ya da beceri etkinliklerinin yapılması gerekli olabilmektedir. Bu durum, alanlar arasında bir dersin planlanmasından, uygulanmasına ve değerlendirilmesine kadarki süreçte farklılıklar olduğu ve öğretmenlik eğitiminin alanlar arası farklılıklara uygun olarak yapılması gerektiğini göstermektedir (Odabaşı ve diğerleri, 2011).

Öğretmen adaylarının yetiştirilmesinde aldıkları alan eğitimi konularını meslek hayatlarında nasıl kullanabilecekleri, hitap ettikleri öğrenci grubunun fiziksel ve psikolojik özelliklerini tanıtıcı, bu öğrenci grubuna uygun öğrenme ortamları sağlanarak deneyim kazandırıcı uygulamalara yer

verilmektedir (Tütüncü,2008). Diğer bir deyişle öğretmen adayları kendi bilim dalının özel olarak nasıl öğretilceği konusunda yetiştirilmeye çalışılmaktadır (Kavcar, 1999).

Öğretmen yetiştirme programlarında yer alan ‘Özel Öğretim Yöntemleri’ dersi önemli bir misyonu yüklenerek, öğretmen adaylarına öğretmeni olacakları alanın öğretim sürecine yönelik bilgi ve beceri kazandırmayı hedefler. Ayrıca dersin içeriğine paralel olarak öğretim programının içeriği ve uygulama şekilleri öğretmen adaylarının ilerideki mesleki yeterliliklerini doğrudan ilgilendirmektedir.

Öğretmen adayları bu ders sonunda özel öğretim yöntemleri ve uygulama çalışmalarını, bir öğretme etkinliğinin gerektirdiği hazırlığı yapabilme becerisini geliştirerek, kişisel ve mesleki amaçlarını gözden geçirerek öğretmenlik mesleğine yönelik kesin kararlarını vermektedirler (Alkan ve Kurt, 2007, s. 151). Bu özelliğiyle ders, öğretmen adayının öğretmenlik mesleğine bakış açısını daha da belirginleştirmekte ve belki de bu mesleğin gereklerini yerine getirip getirememeye yönündeki düşüncesini de şekillendirebilmektedir.

Özel Öğretim Yöntemleri dersinin YÖK tarafından önerilen kur tanımına göre (YÖK,2007) eğitim fakültelerinin hemen tüm bölümlerinde aynı içeriğe sahip olduğu görülmektedir. Derste yapılacak çalışmalar, “*Alana özgü temel kavramlar ve bu kavramların alan öğretimiyle ilişkisi, alanının başta Anayasa ve Milli Eğitim Temel Yasası olmak üzere yasal dayanakları, alan öğretiminin genel amaçları, kullanılan yöntem, teknik, araç-gereç ve materyaller. İlgili Öğretim Programının incelenmesi(amaç, kazanım, tema, ünite, etkinlik, v.b.). Ders, öğretmen ve öğrenci çalışma kitabı örneklerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi*” olarak sıralanmıştır. Yukarıdaki çalışmaların incelenmesi, dersin daha işlevsel hale getirilmesi amacıyla yeniden düzenlenmesine katkıda bulunacağı için önemlidir.

Sonuç olarak; sürekli değişen koşullar ve yenilikler doğrultusunda öğretmen yetiştirme modellerinin ve Eğitim Fakülteleri bünyesinde yetiştirilen öğretmen adaylarının aldıkları eğitimin sürekli olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu programların değerlendirilmesi ülkenin ihtiyaç duyduğu nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesine katkı sağlayacaktır. Bu kapsamda öğretmen eğitiminde önemli bir misyonu yüklenen, öğretmen adaylarının öğretmen yetiştirme programlarında aldıkları alan bilgisi ve meslek bilgisini harmanlayıp uygulama sürecinde ön hazırlık niteliğinde olan Özel Öğretim yöntemleri dersinde yer verilen içeriğin, nasıl yürütüldüğü, öğretmen adaylarının kazanması beklenen beceriler, yaşanan sorunlar ve daha etkin hale getirilmesi için yapılacak önerilerin belirlenmesi gereklidir.

Alanyazında öğretmen yetiştirme sürecinde öğretim yöntemlerinin öğrencilerin tutum, başarı, motivasyonlarına etkilerinin araştırıldığı ilgili çalışmalara fazlaca rastlanmakla (Bilgin ve Geban, 2004; Birinci, 2008; Çelikkaya ve Koç, 2015; Demir, 2012; Güneş ve Demir, 2013; İnaltekin, 2014; Kaşıkçı, 2015; Kösterelioğlu, Bayar, ve Akın Kösterelioğlu, 2014; Soylu, 2009; Yucasu, 2015) birlikte, Özel Öğretim Yöntemleri dersine ilişkin başarı, tutum ve sorunlara ilişkin (Aylanç, 2012; Kana, 2014; Kesal ve Aksu, 2005; Önal, 2008; Sungur, 2014; Uçgun, 2010; Varol, 2007) sınırlı sayıda araştırmaya rastlanmıştır. Ancak “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin bütününe ve yürütülmesine yönelik çalışmaların pek fazla olmaması, böyle bir araştırmayı önemli kılan gerekçelerden biridir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı; Eğitim Fakültelerindeki “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin yürütülmesine ilişkin öğretim elemanı ve öğretmen adaylarının görüşlerini incelemektir. Bu temel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır;

1. Öğretim elemanlarının “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin yürütülmesine ilişkin olarak, dersin içeriği; dersi işleyişleri; dersin, öğretmen adaylarına kazandırmasını bekledikleri beceriler; dersin işlenişinde karşılaşılan zorluklar ve aksaklıklar; dersin daha etkin hale getirilmesi, hakkındaki görüşleri nelerdir?
2. Öğretmen adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin yürütülmesine ilişkin olarak, dersin içeriği; derste yaptıkları uygulama ve çalışmalar; dersin kendilerine sağladığı katkılar; dersin yürütülmesine ilişkin olumsuzluklar; dersin daha etkin hale getirilmesi, hakkındaki görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden *durum çalışması* deseni ile gerçekleştirilmiştir. Durum çalışması, bilimsel sorulara cevap aramada kullanılan ayırt edici bir yaklaşım olarak görülmektedir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2012, s. 249). Yin (1984)'e göre durum çalışması, güncel bir olguyu kendi gerçekliği içinde çalışan, olgu ve içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının olduğu durumlarda kullanılan bir araştırma yöntemidir (Akt: Yıldırım ve Şimşek, 2006, s.277). Bu çalışma, Özel Öğretim Yöntemleri dersinin, birden fazla veri kaynağı olarak öğretim elemanları ve öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda incelenmesini amaçladığından durum çalışması desenine uygundur.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki Özel Öğretim Yöntemleri dersini yürüten öğretim elemanları ve dersi alanlar arasından seçilen öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada dersi veren bütün öğretim elemanlarına ulaşmak amaçlandığından öğretim elemanlarının seçiminde bir örneklemeye gidilmemiş; öğretmen adaylarının seçiminde ise nitel araştırma süreçlerinde kullanılan amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme yöntemindeki temel amaç ölçütleri karşılayan durumlarda çalışmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 112). Bu kapsamda ilgili dersi yürüten 11 öğretim elemanı ve 16 öğretmen adayı ile görüşmeler yapılmış, görüşme yapılacak öğretmen adaylarının seçiminde ölçüt olarak derse devam durumu yüksek olanlar belirlenmiştir.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, araştırma kapsamında ele alınan derse araştırmacılarından birinin girmesinden; Resim Öğretmenliği ve Okul Öncesi Öğretmenliği programlarının da yeni açılması ve henüz Özel Öğretim Yöntemleri dersini almamalarından dolayı çalışma grubunun dışında tutulmuşlardır. Katılımcılara ait bilgiler

Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

Araştırmanın Çalışma Grubuna Ait Bilgiler

Katılımcılar	Öğretim Elemanları					
	Bölüm/Program	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Doçentlik	Dersi Yürütme/Yıl
OE1	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	Alan	Alan Eğitimi			15
OE2	Fen Bilgisi Öğretmenliği	Öğretmenlik	Alan Eğitimi	Alan Eğitimi		2
OE3	Fransızca Öğretmenliği	Öğretmenlik	Alan			2
OE4	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	Öğretmenlik	Alan Eğitimi	Alan Eğitimi	Alan Eğitimi	2
OE5	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	Öğretmenlik	Alan	Alan Eğitimi		4
OE6	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	Alan	Alan	Alan	Alan Eğitimi	1
OE7	Müzik Öğretmenliği	Öğretmenlik	Alan Eğitimi	Alan Eğitimi		3
OE8	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	Öğretmenlik	Alan Eğitimi			1
OE9	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	Öğretmenlik	Alan Eğitimi	Alan Eğitimi		4
OE10	Türkçe Öğretmenliği	Öğretmenlik	Alan Eğitimi			3
OE11	Türkçe Öğretmenliği	Öğretmenlik	Alan Eğitimi	Alan Eğitimi		3
OGR1	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği		OGR9	Müzik Öğretmenliği		
OGR2	Fen Bilgisi Öğretmenliği		OGR10	Müzik Öğretmenliği		
OGR3	Fen Bilgisi Öğretmenliği		OGR11	Müzik Öğretmenliği		
OGR4	Fen Bilgisi Öğretmenliği		OGR12	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği		
OGR5	Fransızca Öğretmenliği		OGR13	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği		
OGR6	İlköğretim Matematik Öğretmenliği		OGR14	Türkçe Öğretmenliği		
OGR7	İlköğretim Matematik Öğretmenliği		OGR15	Türkçe Öğretmenliği		
OGR8	İlköğretim Matematik Öğretmenliği		OGR16	Türkçe Öğretmenliği		

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Araştırmanın amacına yönelik olarak, katılımcıların görüşlerinin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme tekniğinin türlerinden biri olan yarı-yapılandırılmış görüşme tekniğinde araştırmacının görüşme yaptığı kişiye yönelteceği belli başlı sorular vardır ve görüşme sırasında yeni sorular sorma gereği hissederse onları da görüşülen kişiye yöneltir (Yüksel, Mil, ve Bilim, 2007, s. 8). Bu teknik araştırmacıya analiz kolaylığı, gerektiğinde derinlemesine bilgi sağlama ve görüşülene kendini ifade etme imkânı sağlaması gibi avantajlara sahiptir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, ve Demirel, 2012, s. 152).

Bu görüşme tekniğinin seçilme nedeni görüşülen kişinin fikirlerini diğer veri toplama tekniklerine göre daha ayrıntılı ve derinlemesine açıklama olanağı sunmasının yanında araştırılan konuyu görüşülen kişinin bakış açısından görmeyi sağlamasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2006:119). Görüşme için kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formunun hazırlanmasında formun geçerliliği için araştırmada yanıt aranacak sorulara (alt problemlere) uygun olarak 9 soruluk bir havuz oluşturulmuştur. Bu soruların uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla üç alan uzmanının (Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim dalından (2) ve Türkçe Öğretmenliği Bölümünden (1)) görüşüne başvurulmuş ve uzmanlardan gelen öneriler doğrultusunda araştırmanın amacına doğrudan hizmet etmeyeceği düşünülen 4 soru çıkartılıp, görüşme formuna son şekli verilmiştir. Öğretim elemanı ve öğretmen adaylarından görüş almak için aynı form kullanılmış ancak görüşmelerde sadece hitap şekli değişmiştir.

Araştırmaya katılan her bir öğretim elemanı ve öğretmen adayı ile kendi belirlediği tarih ve saatte görüşme için bir araya gelinmiş ve görüşmeler her bir katılımcının uygun gördüğü yerde gerçekleştirilmiştir. Görüşmenin başında katılımcılara görüşme süreci ile ilgili genel bilgiler hatırlatılmış ve sözel olarak izinleri alınmıştır. Görüşmeler her bir katılımcıya görüşme formunda yer alan soruların sorulması ve alınan cevapların ses kayıt cihazı ile kaydedilmesi şeklinde gerçekleşmiştir. Ses kayıt cihazı, Maxwell'in (Akt: Şad,2011, s.137) *betimsel geçerlilik* ölçütü doğrultusunda objektifliğin sağlanması amacıyla kullanılmıştır. Yine, geçerliği sağlamak için, araştırma sonuçlarında gerçeğin doğrudan temsil ölçütü olan *“inandırıcılık”*, ve dış geçerliğin ölçütü olan *“aktarılabirlik”* özelliği kullanılmıştır. Araştırmada inandırıcılık özelliğinin sağlanması için farklı veri kaynaklarından yararlanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 267). Bu çalışmada inandırıcılık özelliği, görüşme formundaki sorular öğretim elemanları ve öğretmen adayları için ortak olduğundan, öğretmen adaylarının görüşleri, öğretim elemanlarının görüşleriyle teyit edilerek sağlanmaya çalışılmıştır. Aktarılabirlik özelliği için, yorum katmadan okuyucuya verilerin aktarılması gerekmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 270). Bu çalışmada aktarılabirlik özelliği, doğrudan alıntılara yer verilerek sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca, nitel veriler sayısallaştırılarak güvenilirliğin artırılması amaçlanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde; öncelikle ses kayıtlarının dökümleri yapılmış daha sonra veriler Nvivo 10 programına girilerek betimsel ve içerik analizlerine tabi tutulmuştur. Betimsel analizde, elde edilen veriler daha önce belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım & Şimşek, 2006, s. 224). Bu kapsamda görüşme formunda (1.soru) yer alan dersin içeriği ile ilgili verilen bilgiler YÖK tarafından dersin içeriğinde belirlenen konu başlıklarına uygun şekilde kodlanmıştır.

Görüşme formunda yer alan diğer sorulardan (2,3,4 ve 5.soru) elde edilen verilerin analizinde ise içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavram ve kodlamalara ulaşmaktır. Bu analiz yöntemi aynı zamanda betimsel analizde fark edilmeyen kavram ve temaların keşfedilmesini de sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 227). Bu kapsamda elde edilen cevaplarda birbirine benzeyen veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde kodlanarak bir araya getirilmiş ve okuyucunun anlayacağı biçimde düzenlenerek yorumlanmıştır.

Araştırmada katılımcıların gerçek isimleri kullanılmamış öğretim elemanları için “OE”, öğretmen adayları için “OGR” kısaltması kullanılmıştır. Tablolarda n sayısı kodu ifade eden katılımcı sayısını, f sayısı ise ifadenin tekrarlanma sıklığını göstermektedir.

Bulgular

Bu başlık altında araştırmadan elde edilen bulgular yanıt aranacak sorulara göre ayrı ayrı verilmiş ve görüşlerden direk alıntılarla desteklenmiştir.

Eğitim fakültelerindeki "Özel Öğretim Yöntemleri" dersinin yürütülmesine ilişkin öğretim elemanı görüşleri ile ilgili bulgular

Aşağıda Öğretim elemanlarının "Özel Öğretim Yöntemleri" dersinin yürütülmesine ilişkin görüşleri verilmiştir.

1. Öğretim elemanlarının "Özel Öğretim Yöntemleri" dersinin içeriğine ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

"Özel Öğretim Yöntemleri" dersinin içeriğine ilişkin öğretim elemanlarının görüşlerini içeren bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 2

Öğretim Elemanlarının "Özel Öğretim Yöntemleri" Dersinin İçeriğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Görüşme Sorusu	f	n
<i>Dersin içeriğinde yer verdiğiniz konular nelerdir?</i>		
Alan strateji, yöntem ve teknikleri	13	9
Genel strateji, yöntem ve teknikler	7	6
Ders kitapları	7	6
Öğretim programı	6	4
Mikro öğretim	5	5
Materyal kullanımı	5	4
Özel alan bilgisi ve uygulamaları	5	3
Ölçme değerlendirme	3	2
Temel kavramlar & Bilgiler	2	2

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların dersin içeriğinde yer verdikleri konulardan öne çıkanların alan öğretim strateji, yöntem ve teknikleri, genel öğretim strateji, yöntem ve teknikler, ders kitapları, öğretim programı, mikro öğretim ve materyal kullanımı olduğu görülmektedir.

Katılımcılardan 9'u (f=13) dersin içeriğinde, alana özel strateji, yöntem ve tekniklere yer verdiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların dersin içeriğinde verdikleri konulara yönelik görüşlerinden bazıları şöyledir;

"Fen Bilgisinde kullanılan çeşitli yöntem ve tekniklerle ilgili konular var. Bunların Fen Bilgisindeki uygulama şekillerini öğretmeye çalışıyoruz."(OE2).

"Bizim alanımıza yönelik sadece müzik öğretmenliğini içeren yerel öğretim yöntemleri var. Örneğin temel oluşturma işleri olarak özel öğretim yöntemlerini veriyoruz."(OE7).

Katılımcılardan 6'sı (f=7) dersin içeriğinde genel öğretim strateji, yöntem ve tekniklerine yer verdiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin dersin içeriğinde verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"Öğretim sürecinde kullanılabilecek öğrenme ilkeleri, öğretim süreci basamakları, öğretme ve öğrenme modelleri, öğretme ve öğrenme stratejileri şeklinde konu başlıkları var. Öğretim sürecinde kullanılabilecek öğrenme ilkeleri ve öğretim süreci basamaklarının teorik kısmını ben anlatıyorum."(OE4).

"Özel öğretim yöntemlerinden önce yerel öğretim yöntemlerini veriyoruz öğrencilere. Bütün alanlarda olduğu gibi eğitime yönelik yerel öğretim yöntemlerini öğretiyoruz."(OE7)

Katılımcılardan 6'sı (f=7) dersin içeriğinde ilköğretim ders kitaplarına yer verdiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin dersin içeriğinde verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"Ders kitaplarını da bu modellere uygun olarak takip ediyoruz. İlköğretimde ki 5,6,7,8. sınıflarında ki ders kitaplarını takip ediyoruz."(OE6).

“Sosyal bilgiler dersine ait bir ders kitabı var bu ders kitabının öğrenciler tarafından, ders kitabının özelliklerinin hangi özelliklere sahip olduğunun çocuklara öğretilmesi gerekiyor”(OE9).

Katılımcılardan 4’ü (f=6) dersin içeriğinde öğretim programını incelediklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin dersin içeriğinde verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“programı tanıtıyorum, programın içeriğini tanıtıyorum. Kazanımları gösteriyorum ama neler istiyor, öğrenme alanları nedir, öğrenme alanlarının alt öğrenme alanları nedir? ”(OE5).

“öncelikli olarak sosyal bilgiler müfredatı nedir? Müfredat içerisindeki öğrenme alanları nelerdir? Bu öğrenme alanları içerisinde yer verilen bilgi beceri değer kavram onların öğrenme alanlarına ünitelerine dağılımları nelerdir bunları baz alıyoruz”(OE9).

Katılımcılardan 4’ü (f=5) dersin içeriğinde materyal kullanımına yer verdiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin dersin içeriğinde verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“etkinlikler planlamalarını materyal tasarımlarını materyalleri dersin hangi noktalarında nasıl ne şekil kullanmaları gerektiği konusunda öğreten bir süreç gerçekleştiriyoruz”(OE9).

“Özellikle materyal sosyal bilgiler dersinde çok önemli...mesela projeksiyon, uygulama olarak sunum hazırlanması, harita, küre veya bazı materyaller kullanmaya teşvik ediyoruz”(OE8).

Katılımcılardan 5’i (f=5) dersin içeriğinde mikro öğretim uygulamalarına yer verdiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin dersin içeriğinde verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“Mikro öğretim yöntemleri uyguluyorduk ve genellikle birinci dönem böyle yapıyorduk.”(OE4)

“...yani bir beden eğitimi öğretmeni gibi ders işliyor; ısınmayı yapıyor konuyu anlatıyor/işliyor, dersi bitiriyor”(OE1)

“ikinci dönemki derste daha çok uygulamaya yönelik öğrencilerin bu yöntem ve teknikleri sınıfta uygulamalarına yönelik işleyiş tarzı var.”(OE2).

Katılımcılardan 3’ü (f=5) dersin içeriğinde özel alan bilgisi ve uygulamalarına yer verdiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin dersin içeriğinde verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“Bir ikincisi de genelde törenlerle bayramlarla ilgili çalışmalara ağırlık veriyoruz. Beden eğitimi ile ilgili bir sürü evrak resmi dosyalar var kulüpler var onlarla ilgili çalışmalara yer veriyoruz.”(OE1)

“Öğrenci seviyesine uygun metin seçimi yapılıyor mu? Seçilen metni üzerine konan resim konunun başlığıyla ve içeriğiyle örtüşüyor mu? Ayrıca bizim Türkçe kitaplarının arkalarında her konunun arkasında gramer konuları serpiştirilmiş. Mesela ben orda şunu tespit etmiştim ek fiil diye bizde mühim bir konu var verilen metin bir buçuk sayfaydı ama ek fiille ilgili bir tek örnek vardı. Bu tarz şeyler var bu bir sıkıntı. Çocukların öncelikle bunlardan haberdar olmasını istiyoruz.”(OE1)

Katılımcılardan 2’si (f=3) ders içeriğinde ölçme değerlendirme konularına yer verdiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin dersin içeriğinde verdikleri bilgiler şöyledir;

“...İkincisi mesela kazanımların, yöntem tekniklerin ve ölçme değerlendirmenin bir bütünlük arz edecek şekilde öğrenciler tarafından taranmasına özen gösteriyorum. Yani bunları bilmeleri gerektiğini düşünüyorum...Ölçme değerlendirmede kavram haritası kullanacaklarsa bunları da hazırlıyorlar”(OE2).

“II dönemde de; genellikle problem çözme ve matematiğin öğrenme alanına göre mesela cebir öğrenme alanı, ölçme değerlendirme öğrenme alanı var...”(OE4).

Katılımcılardan 2’si (f=2) dersin içeriğinde alan öğretimi ile ilgili temel kavramlar ve bilgilere yer verdiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin dersin içeriğinde verdikleri bilgiler şöyledir;

“Özel öğretim yöntemleri I de kavram, yasa, teori nedir? Bu konulara yer veriyoruz.”(OE2)

“Şöyle başlıyoruz; matematik eğitiminin vizyonu nedir? Misyonu nedir? Neden matematik öğretim programı 2005-2006 yılında değişikliğe gitmiştir. Bu değişikliği zorunlu kılan etmenler nelerdir?...”(OE5)

Bu bulgular genel olarak ele alındığında öğretim elemanlarının dersin içeriğinde daha çok öğretim strateji, yöntem ve teknikler üzerine odaklandığını göstermektedir.

2. Öğretim elemanlarının “Özel Öğretim Yöntemleri” dersini işleyişlerine ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

“Özel Öğretim Yöntemleri” dersini işleyişlerine ilişkin öğretim elemanlarının görüşlerini içeren bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 3

Öğretim Elemanlarının "Özel Öğretim Yöntemleri" Dersini İşleyişine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Görüşme Sorusu	f	n
Dersin yürütülmesi-işleyişi hakkında bilgi veriniz?		
Öğrenci merkezli uygulamalar	16	11
Teori - Öğretmen merkezli uygulamalar	16	9
Yazılı sınavlar	11	7
Uygulamaların değerlendirmesi	9	9
Ödev & Araştırma	5	5

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların hepsi dersin işlenişinde öğrenci merkezli uygulamalar yapmakta, bununla beraber çoğunun öğretmen merkezli teorik bilgileri içeren uygulamalara da yer verdikleri görülmektedir.

Katılımcıların hepsi (n=11, f=16) dersin işlenişinde öğrenci merkezli uygulamalara ağırlık vermektedirler. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"2.dönemde daha büyük uygulamalara yer veriyorum aslında 2.dönemde teori verilmesi gerekiyor ama kalmışsa unuttuğum bir şeyler kalmışsa teori olarak veriyorum ama daha ayrıntılı uygulamaya geçiyoruz"(OE1).

"Öğrenci merkezli işliyorum. Mesela 5E modeline göre öğrenci konuyu araştırıp gelip konuyu sunu halinde sınıfa sunuyor. Bizde diğer öğrencilerle birlikte olumlu ve olumsuz yönlerini konuşuyoruz."(OE6).

"Öğrenci merkezli, etkinlik temelli ders planlamalarını bu dersi sınıf ortamında uygulamalarını istiyorum"(OE9).

Katılımcılardan 9'u (f=16) dersin işlenişinde öğretmen merkezli uygulamalar yapmaktadırlar. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"Öğretim sürecinde kullanılabilecek öğrenme ilkeleri ve öğretim süreci basamaklarının teorik kısmını ben anlatıyorum"(OE4).

"Dersin içeriğinde bu dersin iki saati teorik bilgi, iki saati uygulama olarak geçiyor. Fakat iki saat teorik iki saat uygulama olarak gittiğimizde dönem boyunca sıkıntı oluyor. Benim ders içerisinde kendi uygulamam, ilk 5-6 hafta teorik bilgi işliyorum"(OE8)

Katılımcılardan 7'si (f=11) dersin işlenişinde öğrencileri yaptıkları uygulamalar üzerinden değerlendirdiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"Değerlendirme yaparken öğrencilerin ders öncesi yapmış olduğu hazırlıklar, malzemeler hazır mı, dersin başındaki sınıfa olan tutum ve davranışını göz önünde bulunduruyorum..."(OE1).

"Öğrencilerimizi bir rubrikle anlattıkları konuyu puanlıyoruz. Rubriğim 10 maddeden oluşuyor her bir maddeye 1 ile 10 arasında puanlar veriyorum oradan aldığı puan direk vize puanı oluyor."(OE5).

Katılımcılardan 9'u (f=9) dersin işlenişinde ilişkin yaptıkları değerlendirmelerde yazılı sınavlara yer verdiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"...Final sınavında doğrudan öğrencilerin edindikleri tecrübeyi kağıda yansıtabiliyorlar mı onu ölçüyorum."(OE11).

"Birinci dönem özel öğretim yöntemleri 1 dersinde hem vize hem final yapıyorum klasik sorulardan oluşuyor. Biraz içeriğinden bahsetmek istiyorum. Mesela geçen hafta vize yaptım vizede daha çok asal sayıları öğretmek için bir etkinlik tasarlayınız şeklinde veya bir problem veriyorum ve problem çözme adımlarını kullanarak çözmelerini istiyorum"(OE5).

Katılımcılardan 5'i (f=5) dersin işlenişinde öğrencilere ödevler verip araştırma yaptırdıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"...arada ödevler veriyorum, mesela bir konu veriyorum diyorum ki -siz öğretmen olsaydınız sıfatları hangi şekilde anlatırdınız?- bunu rapor halinde bana sunuyorlar"(OE10).

"...benim vermiş olduğum ödevlerle çocukların sahada yaptıkları uygulamaları sınıfa getirip onları paylaşımlarıyla bu uygulamalar gerçekleştirildi"(OE3).

Bu bulgular genel olarak ele alındığında öğretim elemanları dersin işlenişinde çoğunlukla öğrenci merkezli uygulamalara yer vermektedir.

3. Öğretim elemanlarının “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin öğretmen adaylarına kazandırmasını bekledikleri becerilere ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

“Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin öğretmen adaylarına kazandırması beklenen becerilere ilişkin öğretim elemanlarının görüşlerini içeren bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4

Öğretim Elemanlarının “Özel Öğretim Yöntemleri” Dersinin Öğretmen Adaylarına Kazandırması Beklenen Beceriler Hakkındaki Görüşlerinin Dağılımı

Görüşme Sorusu	f	n
Özel Öğretim yöntemleri dersinde öğrencilerin kazanmasını beklediğiniz beceriler nelerdir?		
Yöntem ve tekniklerin kullanımı	11	7
Öğretmen olduğunu hissetme & Deneyim kazanma	5	3
Materyalleri tanıma ve kullanabilme	3	3
Sınıf yönetimi	2	2
İletişim becerisi	2	2
Öğretmenlik mesleğini öğrenme	1	1
Ölçme değerlendirme becerisi	1	1
Öğrenci seviyesine inebilme	1	1
Öğretim programı bilgisi	1	1

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların çoğunlukla öğrencilerinin yöntem ve tekniklerin kullanımı becerisi kazandırdığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Bunun yanında öğrencilerin öğretmen olduklarını hissetmesi, deneyim kazanması, materyal kullanma becerisi kazanma gibi becerileri kazanmaları şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcılardan 7’si (f=11) derste öğrencilerinin yöntem ve teknikleri kullanabilme becerisi kazanmasını bekledikleri şeklinde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadelerden bazıları şöyledir;

“Öğrendikleri yöntemleri alanlarında uygulayabilmeleri ve anlatacakları konuları somut hale getirebilmeleri”(OE4).

“Gerçekten işbirliğine dayalı öğretimden tutun, bütün metotlara kadar öğrencilerin her zaman sadece öğretmenlerini dinleyip. O soruların cevaplandırılmasından ziyade öğrendiklerini sahada nasıl uygulayabilir?...algısını vermeye çalıştık”(OE3).

Katılımcılardan 3’ü (f=5) derste öğrencilerinin öğretmen olduğunu hissetme ve deneyim kazanmalarını bekledikleri şeklinde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadelerden bazıları şöyledir;

“Bu dersi almayan bir öğretmen adayı öğretmen olduğunu henüz hissedemiyor. Bir nebze olsun kendi uygulayarak ve diğer uygulayanları seyrederek deneyim kazanıyorlar”(OE1).

“Kendilerini öğretmen olarak hissetmeleri,...”(OE8).

Katılımcılardan 3’ü (f=3) derste öğrencilerinin materyalleri tanıma ve kullanabilme becerisi kazanmalarını bekledikleri şeklinde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadeler şöyledir;

“Bu yöntemleri kullanarak kendilerinin ders içerisinde kullanılabilir materyaller yaratmaları”(OE7).

“Öğretim materyallerini tanıması amaçlanır.”(OE6).

Katılımcılardan 2’si (f=2) derste öğrencilerinin sınıf yönetimi becerisi kazanmalarını bekledikleri şeklinde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadeler şöyledir;

“Bu dersin öğrenciye kattığı en belirgin şey öğrenci bir defa kürsüyü kullanmasını, sınıfın karşısında nasıl durması gerektiğini ve bir sınıfta nasıl yönetmesi gerektiğini bunları öğrenmiş oluyor.”(OE11).

“Pedagojik anlamda özellikle sınıf yönetimine etkin olarak nasıl katılabileceğini öğreniyor”(OE3).

Katılımcılardan 2'si (f=2) derste öğrencilerinin iletişim becerisi kazanmalarını bekledikleri şeklinde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadeler şöyledir;

"Matematiksel dil, akıl yürütme, iletişim bunlar en önemli beceri diyebilirim özel öğretim yöntemleri dersinin kazandırdığı"(OE5).

"Sınıf karşısında konuşabilmeleri, kendilerini ifade edebilmeleri"(OE8).

Bunlara ek olarak katılımcılar dersin öğrencilere kazandırmasını bekledikleri becerilerle ilgili olarak öğretmenlik mesleğini öğrenme (n=1, f=1), ölçme değerlendirme becerisi (n=1, f=1), öğrenci seviyesine inebilme (n=1, f=1), öğretim programı bilgisi (n=1, f=1) kazandırması şeklinde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların bunlara ilişkin verdikleri ifadeler şöyledir;

"Öğretmenlik mesleğini biraz öğrenmelerini bekliyorum"(OE10).

"Alternatif değerlendirme yöntemleri hususunda çok şey görüyorlar... bunlar öğretmen adaylarının kazanması gereken beceriler"(OE5).

"...amacım onların seviyesini yakalayabilmeleri. Bunun yanı sıra karşılarındaki kişinin anlayacağı şekilde bildiklerini aktarabilmelerini sağlamaktır."(OE8).

"Temel amaçlarımızdan bir tanesi daha önceden de belirttiğim gibi üçüncü sınıfa gelene kadar sosyal bilgiler dersi müfredatından bihaber olan öğretmen adaylarını öncelikli olarak bu programın bilgisinden haberdar etmek"(OE9)

Bu bulgular genel olarak ele alındığında öğretim elemanları dersin öğretmen adaylarına yöntem ve tekniklerin uygulanmasını görme ve kullanabilme becerisi kazandırmasını beklemektedirler.

4. Öğretim elemanlarının "Özel Öğretim Yöntemleri" dersinin işlenişinde karşılaşılan zorluklar ve aksaklıklara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

"Özel Öğretim Yöntemleri" dersinin işlenişinde karşılaşılan zorluklar ve aksaklıklara ilişkin öğretim elemanlarının görüşlerini içeren bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 5

Öğretim Elemanlarının "Özel Öğretim Yöntemleri" Dersinin İşlenişinde Karşılaşılan Zorluklar ve Aksaklıklara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Görüşme Sorusu

Dersin işlenişinde karşılaştığımız aksaklıklar (zorluklar) nelerdir?	f	n
Sınıfların donanımı & Materyal eksikliği	8	7
Sınıf mevcutları & Zaman	6	5
Kaynak eksikliği	4	4
Öğrenci motivasyonu & KPSS	4	3
Anadil ve iletişim	1	1
Geleneksel öğretmen tipi alışkanlığı	1	1

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların dersin işlenişinde karşılaşılan zorluklar ve aksaklıklarla ilgili olarak en fazla sınıfların donanımı ve materyal eksikliği, sınıf mevcutlarının fazla olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcılardan 7'si (f=8) dersin işlenişinde karşılaşılan zorluklar ve aksaklıklarla ilgili olarak sınıfların donanımı ve materyal eksikliğinin olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadelerden bazıları şöyledir;

"Sınıflarımız ders için çok uygun değil. Çünkü yansı kullanma dışında yapabileceğimiz uygulama yok, hatta çoğu zaman öğrenciler duvarlara karton falan yapıştırıyorlar sökerken duvarların boyaları kalkıyor. Küçük bir drama salonu ya da akıllı tahta bulunan daha donanımlı sınıflar olabilir."(OE11).

"Dersi anlatırken karşılaştığım en büyük zorluklardan bir tanesi özel öğretim yöntemleri dersine ait bir sınıfın olmayışıdır. Özel öğretim yöntemleri dersi dediğimizde aklımıza gelen şey bence tam donanımlı kullanım alanı geniş, her türlü malzemenin, materyalin öğretmen adaylarınca bulabileceği bir sınıf ortamı olmalı. Ama normal sıra düzeninde sıraların sabit, bir tahta ve projeksiyondan ibaret sınıflarda biz bu dersi gerçekleştirdiğimiz için bu dersten istediğimiz verimi alamıyoruz. Karşılaştığımız en büyük sorun ve zorluk bu"(OE9).

Katılımcılardan 5’i (f=6) dersin işlenişinde sınıf mevcutlarının ve buna bağlı olarak ders için ayrılan zamanın yeterli olmadığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadelerden bazıları şöyledir;

“En büyük sıkıntımız sınıf mevcutları çok fazla (50 kişi) ve 50 kişiyle müfredatı ve zamanı ayarlamak çok zor.”(OE1).

“Ders saati süreleri bazen problem oluyor. Uygulama sürecinde sınıfta kalabalık olduğu için çok sorun yaşıyoruz, çünkü hem teorik hem uygulama derslerinin 50 şer kişilik sınıflarda yetişmesi maalesef mümkün değil.”(OE9).

Katılımcılardan 4’ü (f=4) dersin işlenişinde karşılaşılan zorluklar ve aksaklıklarla ilgili olarak kaynak eksikliğinin olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadelerden bazıları şöyledir;

“Özel öğretim yöntemleriyle ilgili matematik alanında yazılmış hiç kitap yok. En temel eksikliğimiz kaynak eksikliği.”(OE4).

“Türkiye’de sosyal bilgiler dersine ait özel öğretim yöntemleri dersi konusunda detaylı bir şekilde hazırlanmış ders kitabı maalesef bulunmamakta.”(OE9).

Katılımcılardan 3’ü (f=4) öğrenci motivasyonunun ve KPSS kaygısının dersin yürütülmesini olumsuz etkilediği yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadeler şöyledir;

“Özellikle özel öğretim yöntemleri dersi II son sınıfa denk geliyor. Son sınıf olduğu için KPSS ye hazırlanıyorlar. Açıkçası buda bizi biraz ikileme bırakıyor şimdi KPSS ye de çalışıyorlar.”(OE2).

“Öğrenciler üçüncü sınıfa ya da dördüncü sınıfa geldiklerinde artık KPSS sınav kaygısı gibi bir takım kaygıların peşine düştükleri için bu dersler gerek önemi görmüyor.”(OE9).

Dersin işlenişinde karşılaşılan zorluklar ve aksaklıklarla ilgili olarak katılımcılardan 1’i (f=1) anadil ve iletişimin, 1’i (f=1) öğrencilerin geleneksel öğretmen tipi alışkanlıkları ve algılarının dersin yürütülmesini olumsuz etkilediği yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadeler şöyledir;

“birde şöyle bizim özel bir sıkıntımız var ana dili Türkçe olmayan öğrencilerle sıkıntı yaşıyoruz. Çünkü Türkçe dersi işte konuşma becerisinin verilmesi gereken bir ders, öğretmenin model olması gerekiyor çocuk konuşamıyor ki konuşma eğitimini de yaptırın”(OE10).

“Öğrenciler geleneksel öğretmen tipine alıştıkları için, etkinlik temelli matematik öğretimi ve bu problem çözmeyi merkeze alan matematik öğretmeni onlara çok ilginç geliyor. Onları bu konuda ikna etmeye zorlanıyorum.”(OE5).

Bu bulgular genel olarak ele alındığında dersin yürütülmesinde karşılaşılan en önemli aksaklıklar dersin yapıldığı sınıfların donanımsal olarak yetersiz oluşu ve sınıf mevcutlarının kalabalık olmasıdır.

5. Öğretim elemanlarının “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin daha etkin hale getirilmesine ilişkin önerileri ile ilgili bulgular

“Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin daha etkin hale getirilmesine ilişkin önerilere yönelik öğretim elemanlarının görüşlerini içeren bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 6

Öğretim Elemanlarının “Özel Öğretim Yöntemleri” Dersinin Daha Etkin Hale Getirilmesine İlişkin Önerilerinin Dağılımı

Görüşme Sorusu

Dersin daha etkin hale getirilmesi için önerileriniz nelerdir?	f	n
Kaynak ve alt yapının iyileştirilmesi	7	3
Dersin alan eğitimcileri tarafından verilmesi	4	3
Ders süresinin ve sayısının artırılması	2	2
Sınıf mevcutlarının azaltılması	3	2
İlköğretim uygulama sahası	3	2
Kullanılan yöntem ve tekniklerde somut örnekler	1	1
MEB'deki işleyişten/uygulamalardan haberdar olma	1	1

Tablo 6 incelendiğinde katılımcılar dersin daha etkin hale getirilmesi için kaynak ve alt yapının iyileştirilmesi, dersin alan eğitimcileri tarafından verilmesi, sınıf mevcutlarının azaltılması ve ders süresi ve sayısının artırılması gibi önerilerde bulunmuşlardır.

Katılımcılardan 3'ü (f=7) dersin daha etkin hale getirilmesi için kaynak ve alt yapının iyileştirilmesi gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadeler şöyledir;

"Özellikle yabancı dil öğretiminde, iyi bir dil laboratuvarına sahip olması gerekli"(OE3).

"Bu derse ilişkin özel bir laboratuvar olmalı. İçerisinde gerekli materyallerin, akıllı tahtanın ve diğer araç gereçlerin olduğu bir laboratuvar olabilir... Müzik eğitimcilerinin yazdığı farklı kaynaklar olmalı elimizde"(OE7).

Katılımcılardan 3'ü (f=4) dersin daha etkin hale getirilmesi için dersin alan eğitimcileri tarafından verilmesi gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadeler şöyledir;

"Bir kere kesinlikle bu dersin uzmanları girmeli, alanda doktora yapmış alan eğitimcileri"(OE10).

"...yani konunun gerçekten alanında uzmanlaşmış kişiler tarafından verilmesi çok daha etkili olur."(OE11).

"Öncelikli olarak birinci söylemem gereken husus pedagojik kökenli olmayan hocaların özel öğretim yöntemleri sürecine çok fazla karışmamaları gerektiğidir. Bu en temel hususlardan birisidir."(OE9).

Katılımcılardan 2'si (f=2) dersin daha etkin hale getirilmesi için dersin süresinin ve sayısının artırılması gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadeler şöyledir;

"Önceki yıllara MEB de çalışan bir öğretmen olarak, bizim orda yaptığımız ile alan bilgisi olarak üniversitede verdiğimiz bilgilerin hemen hemen hiç alakası yok gibi. Biz orada çok hafif şeyler öğretiyoruz burada çok ağır şeyler anlatıyoruz. Dolayısı ile bu kadar yoğunluk yerine alan derslerinin daha basite indirilip özel öğretim yöntemleri dersi saatinin daha da arttırılması olabilir."(OE2).

"Ders sayılarının artırılması gerektiğini düşünmüyorum"(OE1).

Katılımcılardan 2'si (f=3) dersin daha etkin hale getirilmesi için sınıf mevcutlarının azaltılması gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadeler şöyledir;

"Benim önerim özellikle sınıf mevcutlarının mümkün olduğu kadar azaltılması, belirli sayıda olması gerektiğini düşünüyorum."(OE3).

"Sınıfların sayısının, öğrenci sayısının azalması"(OE10).

Katılımcılardan 2'si (f=3) dersin daha etkin hale getirilmesi için uygulamaların ilköğretim sahasında yapılmasını gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri ifadeler şöyledir;

"Öğrendiklerini tatbik edeceği bir uygulama sahası, alanı, sınıfı olmalı. En azından ikinci dönem için."(OE5).

"Öğrencilerin özel öğretim yöntemleri dersinde öğrendiklerini ilköğretimde uygulayabilmesi gerekir ya da okul deneyimi ile birlikte yürüyebilir. Çünkü; öğrencilerden -buradaki arkadaşlarımız büyük bunlar çocuk olsa daha iyi ders işleyebiliriz- şeklinde dönütler almaktayız"(OE2).

Bunlara ek olarak, katılımcılardan 1'i (f=1) derste kullanılan yöntem ve teknikler için öncesinde somut örneklerin verilmesi, 1'i (f=1) derste kullanılan yöntem ve tekniklerle ilgili MEB'deki işleyiş ve uygulamalardan haberdar olabilmenin dersi daha etkin hale getirebileceği yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların bunlara ilişkin verdikleri ifadeler şöyledir;

"Öğretim elemanının derste kullanılan yöntem ve tekniklerin uygulamasını kendi yapması gerekiyor. Yani normal bir ilköğretim sınıfındaymış gibi o yöntem ve tekniği sınıfında uygulaması ve öğrencilerin ilk olarak uygulamayı öğretim elemanından görmesi lazım."(OE2).

"MEB okullarındaki uygulama eksikliklerden haberdar olsak mesela ona göre dersin yönünü oraya yoğunlaştırabiliriz ve böyle çok daha verimli olabilir. Yani MEB'deki uygulamalarda karşılaşılan problemlerden haberdar olsak ve onun geri dönütü olsa ve o derslerde özellikle oralara vurgu yapılabilir."(OE4)

Bu bulgular genel olarak ele alındığında kaynak ve alt yapının iyileştirilmesi, dersin alan eğitimcileri tarafından verilmesi, ders sürelerinin ve sayısının artırılması, sınıf mevcutlarının

azaltılması ve dersin uygulama kısmında ilköğretim öğrencileri ile birlikte çalışma, dersin daha etkin hale getirilmesi için yapılan önerilerdir.

Eğitim fakültelerindeki “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin yürütülmesine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri ile ilgili bulgular

Aşağıda öğretmen adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin yürütülmesine ilişkin görüşleri ile ilgili bulgulara yer verilmiştir.

6. Öğretmen adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin içeriğine ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

“Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin içeriğine ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerini içeren bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 7

Öğretmen Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” Dersinin İçeriğine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Görüşme Sorusu	f	n
Dersin içeriğinde gördünüz konular nelerdir?		
Genel strateji, yöntem ve teknikler	11	9
Materyal kullanımı	9	8
Öğretim programı	9	7
Ders kitapları	7	6
Temel bilgiler ve Kavramlar	5	4
Alan strateji, yöntem ve teknikleri	5	3

Tablo 7 incelendiğinde katılımcıların dersin içeriğinde yer verdikleri konulardan öne çıkanların genel öğretim strateji, yöntem ve teknikleri, öğretim programı, alan öğretim strateji, yöntem ve teknikleri, materyal kullanımı, alana ilişkin temel bilgiler çalışma ve ders kitapları olduğu görülmektedir.

Katılımcılardan 9’u (f=11) dersin içeriğinde genel strateji, yöntem ve teknikler hakkında bilgi aldıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin dersin içeriğinde verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“Genel olarak yöntemlere, stratejilere yönelik bilgiler aldık”(OGR11).

“Strateji yöntem teknik hedef hani bunların tanımlarını gördük buluş yöntemi, yapılandırmacı yaklaşım, sunuş yöntemlerini v.b konuları. gördük”(OGR15).

Katılımcılardan 8’i (f=9) dersin içeriğinde materyal kullanımı hakkında bilgi aldıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“Materyal kullanıyoruz mesela afişler, uygulama etkinlikleri vs. Kendi bölümümüze ait materyalleri bizler düşünüp bulduk.”(OGR4).

“Matematik öğretimine uygun görseller, materyaller hazırladık.”(OGR6).

Katılımcılardan 7’si (f=9) dersin içeriğinde öğretim programı hakkında bilgi aldıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“Talim terbiye kurulunun milli eğitim bakanlığı öğretim programından bazı kazanımları öğrendik... Matematik alanına özel öğretim programından faydalandık.”(OGR8)

“2005 deki programı inceledik”(OGR15).

Katılımcılardan 6’sı (f=7) dersin içeriğinde çalışma ve ders kitaplarına hakkında bilgi aldıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“I. Dönem 7.sınıf, II. Dönem ise 8.sınıf kitabını inceledik”(OGR14).

“... öğrenci çalışma kitaplarını kullanmıştık.”(OGR6)

Katılımcılardan 4’ü (f=5) dersin içeriğinde alana ilişkin temel bilgiler hakkında bilgi aldıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“Beden eğitimi tarihçesi, Selim Sırrı Tarcan hayatı.”(OGR1)

"Eğitimin amacını, kültürlemeyi, formal eğitimi gördük. Ayrıca bir öğretmenin derste işleyişini neler etkiliyor?..."(OGR10).

Katılımcılardan 3'ü (f=5) dersin içeriğinde alan öğretimi, öğretim yöntem ve teknikleri hakkında bilgi aldıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"Müzik dersine ait yöntemleri görüyoruz, mesela suzuki, kodali, orf yöntemi gibi.."(OGR11).

"5E yönteminin özellikle fen bilgisi öğretiminde etkili olduğunu, öğrencilerin hazır bulunuşluklarını kontrol etmede daha etkili olduğunu söyledi"(OGR3).

Bu bulgular genel olarak ele alındığında öğretmen adayları ders içeriğinde genel yöntem ve tekniklere yer verildiğini belirtmişlerdir.

7. Öğretmen adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri" dersinde yaptıkları uygulama ve çalışmalara ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular

"Özel Öğretim Yöntemleri" dersinde yaptıkları uygulama ve çalışmalara ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerini içeren bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 8

Öğretmen Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri" Dersinde Yaptıkları Uygulama ve Çalışmalara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Görüşme Sorusu	f	n
Dersin yürütülmesine ilişkin yaptığınız uygulamalar ve çalışmalar nelerdir?		
Öğrenci merkezli uygulamalar	23	15
Uygulamaların değerlendirilmesi	16	11
Teori öğretmen merkezli	12	9
Yazılı sınavlar	11	10

Tablo 8 incelendiğinde katılımcıların çoğunluğu dersin işlenişinde öğrenci merkezli uygulamalar, öğretmen merkezli konu anlatımları yapılmakta, yaptıkları uygulamalar ve yazılı sınavlar üzerinden değerlendirmeye tabi tutulduklarına dair bilgiler vermektedir.

Katılımcılardan 15'i (f=23) dersteki çalışmalarda öğrenci merkezli uygulamalar yaptıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"Özel Öğretim Yöntemleri I de grup şeklinde anlatım yapmıştık, OOY2'de bireysel olarak anlatım gerçekleştirdik."(OGR13).

"Olumlu ve olumsuz olarak gruplara ayrıldık. Olumlu grup onu anlatan öğrencilerin en olumlu yönlerini açıkladı. Olumsuz grup ise bu konuda görülen eksiklikleri söyledi. Daha sonra sınıfça katıldık konuya ve herkes gördüğü olumlu olumsuz yönleri söyleyerek eksikliklerin görülüp düzeltilmesine yardımcı oldu."(OGR4).

Katılımcılardan 11'i (f=16) dersteki çalışmalarda ders içerisinde yapılan uygulamaların değerlendirildiğini belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"Hocamız biz anlatım yaptıktan sonra eksiklerimizi, ses tonumuzu, materyal kullanımlarımızı değerlendirdi."(OGR14).

"dersin değerlendirmesinde 30 puanı olumlu gruplarda, 30 puanı olumsuz gruplardan veriyor. 30 puanı da hocamız sınıf yönetimimizden, konuyu anlatışımızdan veriyor. Geriye kalan 10 puanı ise bize yapılan eleştirilerden alıyoruz."(OGR4).

Katılımcılardan 9'u (f=12) dersteki çalışmalarda teorik bilgilerin verildiği öğretmen merkezli uygulamaların olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"Geçen dönem uygulama yapmadık. Sadece hocamız yöntemlerin nasıl kullanıldığını örnekler vererek anlattı bize. Hocamız bize kendi yaptığı uygulamaları anlattı."(OGR1).

"Geçen dönem yöntemlerden bahsetmişti hocamız. Onları nasıl kullanabileceğimizi ve öğrenciler üzerindeki etkilerini gördük."(OGR9).

Katılımcılardan 10'u (f=11) dersteki çalışmalarda yazılı sınavların bulunduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“Sınavda ise metin örneği verdi ve bu metni anlatacak olsaydınız ne gibi sorular sorardınız, bu metinden çıkardığımız fikirler, metnin başlığı gibisinden sorular sordu. Hani Türkçede konuyu daha iyi nasıl öğretirdik o öğrenme sürecini nasıl planlardık gibisinden sorular sordu.”(OGR14).

“Final sınavında bize öğrettikleri ile konu anlatımını nasıl hazırlamamız gerektiği konusunda yazılı sınav yaptı.”(OGR12).

Bu bulgular genel olarak ele alındığında dersin yürütülmesinde öğrenci merkezli uygulamalar ağırlıklı olmak üzere öğretmen merkezli konu anlatımlarının da olduğu belirtilmiştir.

8. Öğretmen adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin kendilerine sağladığı katkılara ilişkin olumlu görüşleri ile ilgili bulgular

“Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin sağladığı katkılara ilişkin öğretmen adaylarının olumlu görüşlerini içeren bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 9

Öğretmen Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” Dersinin Kendilerine Sağladığı Katkılar İle İlgili Olumlu Görüşlerinin Dağılımı

Görüşme Sorusu	f	n
Dersin size ne tür katkılar sağladığını/sağlayacağını düşünüyorsunuz?		
Alan öğretimi bilgisi	11	9
Yöntem ve tekniklerin uygulamaya dökülmesi	7	5
Sınıf karşısında heyecanımı yendim	5	4
Sınıf yönetimi	3	2
Okul uygulamaları için deneyim sağladı	2	1
Öğrenci seviyesine inebilme	2	1
İletişim ve sosyalleşme	1	1
Kavram yanlışlarını giderdi	1	1

Tablo 7’da görüldüğü gibi katılımcıların çoğunluğu dersin alan öğretim bilgisi, yöntem ve tekniklerin uygulamaları, heyecanı yenme, sınıfa hakim olma gibi katkılar sağladığını belirtmişlerdir.

Katılımcılardan 9’u (f=11) dersin alan öğretim bilgisi konusunda katkıda bulunduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“Bu ders sayesinde ben sosyal bilgiler dersinin ne olduğunu öğrendim. Öğrenciye ne kazandırmam gerektiğini öğrendim.”(OGR12).

“10 yıldır bağlama çalıyorum. Ama bunu nasıl öğreteceğimi bilmiyordum. Bu derste notaların değerlerini, nota isimlerini ya da bağlama çalma tekniklerini filan öğrenciye somut hale getirip daha iyi nasıl anlatabilirim konularında bilgi sahibi oldum.”(OGR9)

Katılımcılardan 7’si (f=5) dersin yöntem ve tekniklerin nasıl uygulanabileceği konusunda katkıda bulunduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“sürekli karıştırdığım yöntem ve teknikleri uygulamalı olarak görmeme yardımcı oldu”(OGR3).

“Sadece sunuş yoluyla öğrenme olmadığımı gördük. Farklı yöntemleri öğrendik ve bunları nasıl uygulamaya koyacağımızı öğrendik.”(OGR8).

Katılımcılardan 4’ü (f=5) dersin sınıf karşısında heyecanlarını yenmelerini sağladığını belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“...ben çok heyecanlıydım ve topluluk önünde konuşamazdım. Bu uygulamalardan sonra ben çok rahatladım”(OGR12).

“Biraz daha rahat olmayı öğrendik yani tahtaya çıkınca heyecanlanmadık bu heyecanımızı yendik...Topluluk önüne çıkınca oluşan heyecanı yendik.”(OGR14).

Katılımcılardan 2’si (f=3) dersin sınıf yönetimi becerisi kazandırdığını belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

“Öğretmenin sınıftaki hakimiyetini tecrübe etmiş olduk”(OGR13).

“Sınıfa hakim olabilmeyi öğrendik”(OGR16).

Katılımcılardan 1’i (f=2) öğrenci seviyesine inebilmeyi öğrendiğini, 1’i (f=2) okul uygulamaları için deneyim sağladığını, 1’i (f=1) iletişim becerisi ve sosyalleşmeyi sağladığını, 1’i (f=1) kavram

yanılıklarını giderdiğini belirtmişlerdir. Katılımcıların bunlara ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"İnsan yavaş yavaş öğrenci seviyesine inmeyi öğreniyor. Öğrencilerle nasıl konuşmamız gerektiğini öğreniyoruz, 5. Sınıf öğrencisi ile 7. Sınıf öğrencisiyle aynı şekilde konuşamazsın bunu öğrendim." (OGR12).

"Bu sene son sınıfım staja gidiyorum geçen yılda eğitim programları ve kitaplar dahilinde yaptığımız konu anlatımlarını bu sene stajda görüyorum. Biz de geçen seneden gördüğümüz için ön hazırlık olarak bizim için çok faydalı oldu"(OGR16).

"...hiç sınıfla konuşmuyordum sosyalleşmemi sağladı"(OGR3).

"Kavram yanılıklarını giderdi bizim için."(OGR6)

Bu bulgular genel olarak ele alındığında dersin öğretmen adaylarına alan öğretim bilgisi, yöntem ve tekniklerin kullanımı ve topluluk karşısında heyecanlarını yenme gibi hususlarda beceri kazandırdığını belirtmişlerdir.

9. Öğretmen adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri" dersinin yürütülmesine ilişkin olumsuz görüşleri ile ilgili bulgular

Öğretmen adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri" dersinin yürütülmesine ilişkin olumsuz görüşlerini içeren bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 10

Öğretmen Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri" Dersinin Yürütülmesine İlişkin Olumsuz Görüşlerinin Dağılımı

Görüşme Sorusu	f	n
Dersin yürütülmesine ilişkin olumsuz görüşleriniz nelerdir?		
Teorik bilgi & Kaynak eksikliği	7	5
Yaş Grubu	6	5
Grup Değerlendirmeleri	2	2
Sınıf Mevcutları & Zaman	2	1
KPS Sınavı	1	1

Tablo 10'da görüldüğü gibi katılımcılar dersin yürütülmesine ilişkin yaptıkları uygulamalar öncesi yeterince teorik bilgi alamadıklarını, kaynak eksikliği, uygulamalardaki yaş grubu, grup değerlendirmeleri, sınıf mevcutları ve KPS Sınavını olumsuz görüş olarak belirtmişlerdir.

Katılımcılardan 5'i (f=7) dersin yürütülmesine ilişkin olarak teorik bilgi ve kaynak eksikliği olduğu yönünde olumsuz görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"Alanımızla ilgili kaynak sıkıntısı olduğu için bu dersin yetersiz olduğunu düşünüyorum. Sadece eksikliklerimizi görmemiz için bizlere yardımcı oluyor"(OGR11).

"Olumsuz olarak söyleyebileceğim hiç bilgi verilmeden ders planı hazırlayarak konuyu anlattık. Konu anlatımı öncesinde bilgi verilebilirdi."(OGR12)

Katılımcılardan 5'i (f=6) dersin yürütülmesine ilişkin ders anlattıkları grubun yaş düzeyini olumsuz görüş olarak belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"Ayrıca sınıfta anlatım yaptığımızda 6. Sınıf öğrencisi üzerinden anlatımı gerçekleştirip sorulara ona göre hazırlık yapıyoruz. Fakat sınıftan bir 6. Sınıf öğrencisi gibi değil de üniversite öğrencisi gibi sorular geliyor. Buda anlatımımıza yansıyor"(OGR2).

"Anlattığımız kişiler üniversite öğrencisi fakat anlattığımız konular ilkökul, ortaokul seviyesinde olduğu için arkadaşlarımızın dikkatini toplamak zor oldu."(OGR8).

Katılımcılardan 2'si (f=2)dersin yürütülmesine ilişkin yapılan grup çalışmalarını uygun bulmadıkları, 1'i (f=1) KPSS'den dolayı vakit ayıramadıkları, 1'i (f=1) sınıf mevcutlarından dolayı verilen sürenin yetersiz olduğu yönünde olumsuz görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgilerden bazıları şöyledir;

"Hocamız grup değerlendiriyor fakat gruptan bazıları çok çalışıyor bazıları çok aktif değil. Bireysel olsaydı daha iyi olurdu yani. Çünkü herkes görevini tam olarak yerine getirmiyor."(OGR3)

“geçen yıl ikinci dönem olsa bu çalışma daha iyi olurdu çünkü KPSS öğrencisiyiz üç haftamızı ona veriyoruz”(OGR3).

“Sürenin kısıtlı olması etkinlik ve yöntemleri kullanmamızda sıkıntı yaşamamıza neden oluyordu... Zaman problemi olduğu için sınıf mevcutları fazla olduğu için uygulama kısmında eksiklikler olabilir.”(OGR6).

Bu bulgular genel olarak ele alındığında dersin yürütülmesine ilişkin olarak öğretmen adayları uygulama öncesinde teorik bilgi verilmemesini, kaynak eksikliğinin olmasını belirtmişlerdir.

10. Öğretmen adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin daha etkin hale getirilmesine ilişkin önerileri ile ilgili bulgular

“Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin daha etkin hale getirilmesine ilişkin önerilerine yönelik öğretmen adaylarının görüşlerini içeren bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 11

Öğretmen Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” Dersinin Daha Etkin Hale Getirilmesine İlişkin Önerilerinin Dağılımı

Görüşme Sorusu

Dersin daha etkin hale getirilmesi için önerileriniz nelerdir?	f	n
Uygulama ayağı (İlköğretim)	4	3
Uygulama öncesi bilgi ve örnek uygulamaların verilmesi	4	3
Uygulamaların sayısının artırılması	3	2
Uygulamaların bireysel olması	2	2
Sınıfların donanımlarının iyileştirilmesi	1	1

Tablo 11’de görüldüğü gibi katılımcılar dersin daha etkin hale getirilmesi ile ilgili olarak ders içerisinde yapılan uygulamaların ilköğretimdeki öğrencilerle yapılması, uygulamalar öncesi daha fazla bilgi ve uygulama örnekleri verilmesi, uygulamaların sayılarının artırılması, uygulamaların bireysel olması ve sınıf donanımlarının iyileştirilmesi yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Katılımcılardan 3’ü (f=4) dersteki uygulamaların ilköğretim öğrencileri ile yapılması yönünde öneride bulunmuştur. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgiler şöyledir;

“Bu dersin 3. sınıfta değil de son sınıfta staj yaparken olsaydı, okulda uygulama yapardık ve daha etkili olurdu.”(OGR14).

“Konu anlatımlarını üniversitemizdeki kendi sınıfımıza anlatacağımıza normal bir 6. Sınıfta anlatsak daha güzel olur.”(OGR2).

Katılımcılardan 3’ü (f=4) uygulamalardan önce daha fazla bilgi ve uygulama örneklerinin verilmesi yönünde öneride bulunmuştur. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgiler şöyledir;

“Daha önceden bize bilgilendirme yapılabilirdi. Daha sonra uygulamayı yapsaydık bu bizim için daha iyi olurdu”(OGR12).

“Daha önceden hiç görmediğimiz için yapacağımızı kestiremiyoruz. Uygulamaya çalışıyoruz ama bunun örneklerinin daha çok olması daha iyi olurdu.”(OGR9).

Katılımcılardan 2’si (f=3) dersteki uygulamaların sayısının artırılması yönünde öneride bulunmuştur. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgiler şöyledir;

“Bizlerin daha fazla pratik kazanması için uygulamaların sayısı arttırılabilir. Bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak daha fazla sunum yaptırılabilirdi.”(OGR4).

“Şuan dersi işleyişimizde yeterli fakat sunum sayısı arttırılabilir. 1 sunum bizim için eksik yönlerimizi görmemize yardımcı oldu, eleştiri alarak hatalarımızı gördük. 2. sunum olsaydı kendimizi tam olarak ifade edebilirdik.”(OGR16).

Katılımcılardan 2’si (f=2) uygulamaların bireysel olarak yapılması, 1’i (f=1) sınıfların donanımlarının iyileştirilmesi gerektiği yönünde öneride bulunmuştur. Katılımcıların buna ilişkin verdikleri bilgiler şöyledir;

“Yeterli olacağını düşünüyorum. Sadece bireysel olsaydı daha etkili olurdu kanaatindeyim.”(OGR15).

“Bireysel olabilirdi, gruptan birisi kötü yaptığında diğerleri de kötü puan alıyor.”(OGR3).

“Laboratuvarlarımız bir üniversite seviyesinde değil. Yeterli olması sağlanabilir ki bu aynı zamanda özel öğretim yöntemleri dersi içinde zengin materyal ortamı sağlar”(OGR2)

Bu bulgular genel olarak ele alındığında dersin daha etkin hale getirilmesi için ders içerisinde yapılan uygulamaların ilköğretim kademesinde yapılması, uygulama öncesi öğretim elemanları tarafından daha fazla bilgi ve örneklerin verilmesi şeklinde öneriler getirilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Öğretim elemanları dersin içeriğinde daha çok öğretim strateji, yöntem ve teknikler üzerine odaklanmaktadır. Kodlamalardaki katılımcı sayılarına bakıldığında, Özel Öğretim Yöntemleri dersi için YÖK tarafından belirlenen içerikte strateji, yöntem ve teknikler dışında kalan konulara çoğu bölümde az yer verilmektedir.

Öğretmen adaylarının dersin içeriğine ilişkin verdikleri bilgiler genel olarak öğretim elemanlarının görüşleri ile uyushmaktadır. Yalnız öğretmen adayları ders içerisinde gördükleri ve uygulamasını yaptıkları yöntem ve tekniklerin genel yöntem ve teknikler olduğunu, ders içerisinde öğretim programı paralelinde kazanımlara odaklı alana özel önerilen yöntem ve teknikler konusunda öğretim elemanı tarafından vurgu yapılmadığını belirtmişlerdir. Aynı şekilde öğretmen adayları özel öğretim yöntemleri dersinin içeriğinde, materyal kullanımına; öğretim programı, ders ve çalışma kitaplarının incelenmesine; ve alana ilişkin temel bilgilere yer verildiğini belirtmişlerdir. Ancak, dersin içeriğine yönelik olarak, öğretim elemanları tarafından verilen özel alan bilgisi ve uygulamalar ile ölçme değerlendirme konularında öğretmen adayları görüş belirtmemişlerdir. Bu sonuç, Demir (2012)'in Öğretim İlke ve Yöntemleri dersi ile ilgili araştırmasında elde ettiği bulgu ve Özel öğretim yöntemleri dersi için yaptığı önerilerle uyushmaktadır. Buna göre Özel Öğretim Yöntemleri derslerinde daha önce kazanılan becerilerin daha çok alana özel örneklerle desteklenmesi gerektiği önerilmiştir.

Dersin yürütülmesi sürecinde hem öğretim elemanları hem de öğretmen adayları derste çoğunlukla öğrenci merkezli uygulamaların yanında, teorik bilgilerin verildiği öğretmen merkezli uygulamaların da yapıldığını belirtmektedirler. Dersin değerlendirme aşamasında ise öğretim elemanları öğrencilerin performansını, yapılan uygulamalar, yazılı sınavlar ve ders içerisinde verilen araştırma ödevleri üzerinden değerlendirmektedirler.

Öğretim elemanlarının görüşlerine göre dersin öğretmen adaylarına kazandırması beklenen beceriler; yöntem ve tekniklerin uygulanmasını görme ve kullanabilme becerisi, bu ders sayesinde artık öğrenci modundan uzaklaşıp kendilerini öğretmen olarak hissetmeleri ve deneyim kazanmaları, materyalleri tanıma ve kullanabilme, sınıf yönetimi, sınıf karşısında kendilerini ifade etme gibi becerilere de sahip olmaları şeklindedir. Bunun yanında, özel öğretim yöntemleri dersinin öğretmen adaylarına kazandırması beklenen beceriler arasında “öğretim programı bilgisinin” yalnızca bir öğretim elemanı tarafından ifade edilmesi, YÖK’ün belirlediği ders içeriğine ters düşmektedir. Çünkü bu içerikte “öğretim programı bilgisi” özellikle vurgulanmaktadır.

Öğretim elemanlarının görüşlerine paralel olarak öğretmen adayları dersin kendilerine alan öğretim bilgisi, yöntem ve tekniklerin kullanımı ve topluluk karşısında heyecanlarını yenme gibi hususlarda beceri kazandırdığını belirtmişlerdir. Bu sonuç Küçüköğlü ve diğerlerinin (2012) Özel Öğretim Yöntemleri dersi kapsamında yapılan mikro öğretim uygulamaları ile ilgili yaptıkları araştırma bulguları ile uyushmaktadır.

Özel Öğretim Dersinin işlenişinde karşılaşılan en önemli aksaklık dersin yapıldığı sınıfların donanımsal olarak yetersiz oluşudur. Aynı şekilde sınıf mevcutlarının kalabalık olması ve bundan kaynaklanan zaman problemlerinin olması derste karşılaşılan diğer aksaklıktır. Buna göre sınıf mevcutları ve özellikle alan derslerinde kullanılan araç gereçlerin sağlanması öğrenci başarısı ile motivasyonunda etkili faktörlerdir ve bu sonuç Gökalp (2006)'ın yaptığı araştırma bulguları ile örtüşmektedir. Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler öğretmenliği programlarında Özel Öğretim Yöntemleri II dersinin son sınıfta olması nedeniyle öğretmen adaylarında KPSS'den dolayı yaşanan motivasyon eksikliğinin olması Çepni, Ayas, Johnson, ve Turgut (1997)'un çalışmasındaki bulgu ile de örtüşmektedir.

Öğretmen adayları, dersin içeriği hakkında kendilerine yeterince teorik bilgi verilmemesini, kaynak eksikliğinin olmasını, uygulamaların kendi akranlarına ilköğretim ve ortaokuldan alınmış bir konunun anlatımı şeklinde yapılmasını ve dersin değerlendirilmesindeki grup değerlendirmelerinin

objektif olmamasını olumsuz görüş olarak belirtmişlerdir. Bu durum, Gömleksiz ve Koç (2012)’un akran değerlendirmenin olumsuz yönüne ilişkin elde ettiği sonuçla uyushmaktadır. Bir diğ er olumsuz görüş öğretmen adaylarının KPSS’den dolayı derse fazla vakit ayırmak istemedikleri şeklinde olup, dersin son sınıfta yürütüldüğü bölümlerdeki öğretim elemanlarının söylemleri ile uyushmaktadır. Buna göre, ilgili bölümlerde Özel Öğretim Yöntemleri II dersinin son sınıfta bulunması bir sınırlılık olarak görülebilir.

Kaynak ve alt yapının iyileştirilmesi, dersin alan eğitimcileri tarafından verilmesi, ders sürelerinin ve sayısının artırılması, sınıf mevcutlarının azaltılması ve dersin uygulama kısmında ilköğretim öğrencileri ile çalışma dersin daha etkin hale getirilmesi için yapılan önerilerdir. Bunlardan dersin alan eğitimcileri tarafından verilmesi gerektiği bulgusu, YÖK (2007)’ün belirlediği öğretmen eğitimi programlarının uygulanmasındaki esaslar ile uyushmaktadır. Yalnız araştırmaya katılan öğretim elemanlarının verdikleri bilgilerden hareketle hemen hemen hepsinin alan eğitimcisi olması sebebiyle bu bulgu, alanın ilköğretim kademesindeki uygulamalarına hakim olan belki de ilköğretim kademesinde daha önceden görev yapmış kişiler tarafından verilmesinin daha iyi olacağı şeklinde yorumlanabilir.

Dersin daha etkin hale getirilmesi ile ilgili olarak ulaşılan sonuç, ders içerisinde yapılan uygulamaların ilköğretim kademesinde yapılmasının, uygulama öncesi öğretim elemanları tarafından daha fazla bilgi ve örneklerin verilmesinin, ders içerisinde yapılan uygulamaların sayısının artırılmasının ve bazı bölümlerde gruplar halinde yapılan uygulamaların bireysel olmasının dersi daha etkin hale getireceği şeklindedir. Derste yapılan uygulamaların sayısının artırılması önerisi Akpınar, Çolak ve Yiğit (2012)’in Öğretmenlik Uygulaması dersi kapsamında yaptıkları araştırma sonuçları ile örtüşmektedir.

Araştırmadan elde edilen yukarıdaki sonuçlardan hareketle şunlar önerilebilir;

- Derste daha çok alana özel kullanılan yöntem ve tekniklere ağırlık verilerek bu yöntem ve tekniklerle ilgili somut örneklerin sayısı artırılabilir.
- Alan öğretimine yönelik MEB öğretim programları, çalışma kitapları ve örneklerinin incelenmesi hususunda yapılan uygulamalara daha fazla ağırlık verilebilir.
- Sınıf mevcutları azaltılarak öğretmen adaylarının bireysel ve daha fazla uygulama yapma imkânı sağlanabilir.
- Özel Öğretim Yöntemleri dersi için her bölümde özel donanımlı uygulama sınıfları oluşturulabilir.
- Özel Öğretim Yöntemleri II dersinin son sınıfa (7.Dönem) denk geldiği bölümlerde ders daha erkene çekilebilir veya KPSS ’de yapılan alan sınavları kapsamında Özel Öğretim Yöntemleri dersine önem verilebilir.
- MEB okullarında alan öğretimine yönelik yapılan uygulamalar ve varsa yaşanan sorunlar konusunda fakültelerle işbirliği yapılarak, Özel Öğretim Yöntemleri derslerinin içeriğinde bu konular üzerine ağırlık verilebilir.
- Ders içerisindeki uygulamaların ilköğretim kademesindeki öğrencilerle yapılmasını sağlayacak ortamlar oluşturulabilir.

Kaynakça

- Akpınar, M., Çolak, K. ve Yiğit, E. (2012). Öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yeterliklerine yönelik uygulama öğretmenlerinin görüşleri. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 36, 41-67.
- Akyüz, Y. (2008). *Türk eğitim tarihi* (13.Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Alkan, C. ve Kurt, M. (2007). *Özel öğretim yöntemleri- disiplinlerin öğretim teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aylanç, M. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının özel öğretim yöntemleri dersi uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar: Bilgilendirici ve öğretici metinler örneği. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 31, 333-350.
- Başaran, İ. E. (1996). *Türkiye eğitim sistemi* (3.Basım). Ankara: Yargıcı Matbaası.
- Bilgin, İ. ve Geban, Ö. (2004). İşbirlikli öğrenme yöntemi ve cinsiyetin sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının fen bilgisi dersine karşı tutumlarına, fenbilgisi öğretimi I dersindeki başarılarına etkisinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 9-18.
- Birinci, E. (2008). *Materyal tasarımı ve geliştirilmesinde proje tabanlı öğrenmenin kullanılmasının öğretmen adaylarının eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme ve bilimsel süreç becerilerine etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Zonguldak.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (13.Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Çelikkaya, T. ve Koç, İ. (2015). Sınıf ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin drama yöntemine ilişkin yeterlilikleri. *IJOESS*, 6(21), 199-222.
- Çepni, S., Ayas, A., Johnson, D. ve Turgut, F. (1997). *Fizik öğretimi*. Yök/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi. Ankara: YÖK.
- Demir, S. (2012). *Eğitim fakülteleri programı kapsamında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinden "Öğretim İlke ve Yöntemleri" dersinin değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gökalg, M. (2006). Üniversite öğrencilerinin başarılarını etkileyen faktörler. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2006), 72-81.
- Gömlüksiz, M. ve Koç, A. (2012). Bilgisayar kullanımı öğretiminde akran değerlendirme. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 7(1), 149-154.
- Güneş, M. ve Demir, S. (2013). Endokrin sistem konusunun altı şapkalı düşünme tekniğiyle anlatılmasının öğrenci başarıları üzerine etkisi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 10(2), 101-115.
- Işık, A. (Ed.). (2014). Öğretmenlik Mesleği. F. Güneş içinde, *Eğitim Bilimine Giriş* (ss. 258-285). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- İnaltekin, T. (2014). *Problem tabanlı öğrenme uygulamalarının fen bilgisi öğretmen adaylarının pedagojik alan bilgilerinin gelişimine etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kana, F. (2014). Argümantasyona dayalı dil öğrenme yaklaşımının türkçe öğretmeni adaylarının özel öğretim yöntemleri dersine yönelik tutumlarına etkisi. *International Journal of Language Academy*, 2(1), 107-125.
- Kaşıkcı, M. (2015). *Matematik tarihi dersinde drama yönteminin ilköğretim matematik öğretmen adaylarının bilgi, inanç ve tutumlarına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir.
- Kavcar, C. (1999). Nitelikli Öğretmen Sorunu. Eğitimde Yansımalar V - 21. *Yüzyılın Eşiğinde Türk Eğitim Sistemi* (s. 267-279). Ankara: Öğretmen Hüseyin Hüsnü Tekişik Eğitim Araştırma-Geliştirme Merkezi.
- Kavcar, C. (2003). Alan öğretmeni yetiştirme. *Eğitimde Yansımalar VII Çağdaş Eğitimde Öğretmen Yetiştirme Ulusal Sempozyumu* (s. 81-89). Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Kesal, F. ve Aksu, M. (2005). Özel öğretim yöntemleri II derslerinde oluşturmacı öğrenme ortamı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2005), 118-126.

- Kösterelioğlu, İ., Bayar, A. ve Akın Kösterelioğlu, M. (2014). Öğretmen eğitiminde etkinlik temelli öğrenme. *International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(2), 1035-1047.
- Kutluca, T., Birgin, O. ve Çatlıoğlu, H. (2007). Öğretimde planlama ve değerlendirme dersi uygulama etkinliklerinin öğretmen adaylarına sağladığı faydalar. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XX(1), 89-110.
- Küçükahmet, L. (2009). Öğretmenlik Mesleği. Bulunduğu eser: Küçükahmet, L. (Ed.) *Eğitim Bilimine Giriş* (ss. 183-255). Ankara: Nobel Yayınevi.
- Küçükoğlu, A., Köse, E., Taşgın, A., Yılmaz, B. Y. ve Karademir, Ş. (2012). Mikro öğretim uygulamasının öğretim becerilerine etkisine ilişkin öğretmen adayı görüşleri. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 19-32.
- MEB. (1973). *Milli eğitim temel kanunu*. (1739). Tebliğler Dergisi.
- Odabaşı, H., Kurt, A., Haseski, H., Mısırlı, Ö., Ersoy, M., Karakoyun, F., ve diğ. (2011). Öğretmenlik uygulamasında alan faktörü: Böte bölümü örneği. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 1(1), 24-40.
- Okutan, M. (2009). *Öğretmenlik sanatı*. Trabzon: Ra Kitabevi Yayınları.
- Önal, İ. (2008). *Özel öğretim yöntemleri u dersinde oluşturmacı öğretimin başarı, tutum, bilimsel süreç becerileri ve kalıcılığa etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Soylu, Y. (2009). Sınıf öğretmen adaylarının matematik derslerinde öğretim yöntem ve teknikleri kullanabilme konusundaki yeterlilikleri üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 1-16.
- Sungur, S. (2014). *Harmanlanmış öğrenme temelli özel öğretim yöntemleri-II ve okul deneyimi derslerinin fen bilgisi öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgileri ve sınıf içi uygulamaları üzerine etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Sünbül, A. M. (2001). *Bir Meslek Olarak Öğretmenlik*. Bulunduğu eser: Demirel, Ö., ve Kaya, Z. (Ed.). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş* (ss. 224-255). Ankara: Pegem Akademi.
- Şad, S. N. (2011). *İlköğretim birinci kademe İngilizce öğretim programının çocuklara yabancı dil öğretiminin duyuşsal hedeflerini gerçekleştirme düzeyi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Şişman, M. (2002). *Öğretmenlik mesleğine giriş* (4.Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Tütüncü, G. (2008). *Kimya öğretmen adaylarının kavram öğretimi ve önemi hakkındaki düşünceleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Trabzon.
- Uçgun, D. (2010). "Özel Öğretim Yöntemleri" dersinin türkçe öğretmeni yetiştirme sürecine katkısı. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi (TÜBAR)*, XXVII (2010-Bahar), 707-719.
- Ünal, F. (2014). Öğretmen Yetiştirme. Bulunduğu eser: Firdevs, G. (Ed.). *Eğitim bilimine giriş* (ss. 285-306). Ankara: Pegem Akademi.
- Varış, F. (1988). *Eğitimde program geliştirme "teori ve teknikler"* (4.Baskı). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Varol, G. (2007). *Özel öğretim yöntemleri ve özel öğretim yöntemlerinin görsel sanatlar dersinde uygulanması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6.Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldızlı, H. (2010). *İlköğretim matematik öğretmenlerinin genel öğretmenlik davranışları açısından kendilerine yönelik yeterlilik algıları (Ankara ili örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Konya.
- YÖK. (1981). Yükseköğretim Kanunu. (17506). Resmi Gazete.
- YÖK. (1998). *Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programları*. Ankara: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı.
- YÖK. (2007). *Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programları*. Ankara: Yükseköğretim Kurulu.

- Yucasu, Ŗ. (2015). *Proje tabanlı öğrenme yönteminin fen bilgisi ėretmen adaylarının evre okuryazarlığına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Elazığ.
- Yüksel, A., Mil, B. ve Bilim, Y. (2007). *Nitel araştırma: Neden, nasıl, niçin?* Ankara: Detay Yayıncılık.

Extended Abstract

The Views of Instructors and Prospective Teachers about the Implementation of “Subject-Specific Teaching Methods” Courses

The main goal of education process is to guide individuals to be useful for their society. The individual interacts with many living and non-living elements in this process. The students mostly interact with teachers at schools who are the most important elements of education system in preparing the human resources a country needs. (Küçükahmet, 2009, p.184)

Teachers’ utilization of their knowledge and abilities in the education field has great importance in preparing future generations. The “Subject-Specific Teaching Methods” courses offered at faculties of education are introductory level courses. These are important courses since they enable prospective teachers to put their subject-area knowledge, general cultural knowledge and professional teaching knowledge into practice.

The “Subject-Specific Teaching Methods” courses that are offered in teacher education programmes have the important mission of enabling prospective teachers to gain the knowledge and ability essential for teaching processes of their fields.

The goal of this study was to find more knowledge and add to the existing body of knowledge in preservice teacher education. Hence, the findings will contribute to the improvement of the technical skills and specialised knowledge of the teacher educators and prospective teachers. This could contribute to positive change within classrooms, schools, and communities

The main purpose of this study was to identify the views of instructors and prospective teachers about the implementation of “Subject-Specific Teaching Methods” course. Within the scope of this main purpose, answers of the following questions were pursued:

1. What are the views of the instructors about the content of the Subject-Specific Teaching Method course, the methods and techniques utilized by the course instructors, their expectations from the course and the factors they believe hinder and/or facilitate the instructional process.
2. What are the views of the prospective teachers about the Subject-Specific Teaching Method course content, the methods and techniques utilized by the course instructors, their expectations from the course and the factors they believe hinder and/or facilitate the instructional process.

The research design involved the use of case study which is one of the qualitative research methods. Participants of the study included 11 instructors teaching “Subject-Specific Teaching Methods” courses and 16 prospective teachers who were enrolled in these courses at the Faculty of Education at Erzincan University. To collect data, a semi-structured interview form was used. Descriptive and content analyses were used in the analysis of data. Since all the instructors giving the course were the participants of the study no sampling was needed among instructors at this institution. In choosing the prospective teachers, criterion sampling method was used in the qualitative research processes. Semi-structured interview form was used in gathering the participants’ views. As for the data analysis, the interviews were recorded and then the recordings were transcribed and finally descriptive and content analyses were carried out. In descriptive analysis, the data about course content were coded in accordance with the topics determined by YÖK (Council of Higher Education). Content analysis was used for the data obtained from the other questions stemmed at the semi-structured interview.

The frequency of the findings were tabulated and listed from the highest to lowest along with the outstanding reflections as provided below:

The instructors stated that they
 focused on subject-area teaching strategy, method and techniques; general teaching strategy, method and techniques; course books about field teaching; teaching programme; micro-teaching; material usage; subject-area information and implementations, assessment and evaluation techniques; main concepts of field and education, in the “Subject-Specific Teaching Methods” courses,
 employed both student-centered and teacher-centered approaches while teaching theoretical knowledge, during the course;
 used written exams; research work and homework assigned during the term, in the evaluation of the students,
 expected the students to gain the ability of applying the methods and techniques, to experience being a teacher and gain experience; to recognize and use the materials; to learn class management and communication skills,
 believed that, the problems of the implementation of the course stem from the lack of class equipment, crowded classes, lack of time in relation with crowded classes, lack of sources for the course; motivation of prospective teachers and their concerns about KPSS, (Public personnel selection exam)
 suggested, improvement of the resources and infrastructure; teaching of the course by the area instructors, increasing the number and duration of these courses; decreasing the number of the students in a class; putting primary education implementation field; putting concrete examples in methods and techniques; the need to be informed about the policy and practices of MEB. (The Ministry of National Education)

The prospective teachers stated that
 the course consisted of general strategies, methods and techniques; material usage, syllabus; course and work books; main information related to the field; special strategies, methods and techniques in the content of the lesson,
 the course was student-centered yet the theoretical knowledge was provided by lectures of the instructors. Evaluations were mainly based on performance-based assessments and written exams. the course enabled them to put their theoretical knowledge control their excitement speaking in front of the classroom; class management ability; provided various experiences for the class practices; opportunity to communicate and socialize; and overcome concept fallacies,
 consider the problems such as; lack of theoretical knowledge given before implementation; lack of course resources; negativity of the age group in the implementations; bias in the group evaluations; crowded classes and in relation to this, the limited time they are given; KPSS concerns,
 the teaching practices should be made with the primary students; theoretical knowledge should be given before the practices and sample practices should be provided; more practice opportunities should be offered and they should be for each individual; class equipment should be improved.